

Lausunto Kyläjoki-Laivajärvi asemakaavan aineistosta

YTERJOLJ 16.06.2026 § 56
4431/10.02.03/2024

Valmistelija ja lisätiedot
Tarja Rosenqvist (etunimi.sukunimi@tornio.fi)

Tornion kaupungin Kaavoitus ja mittaus on varannut mahdollisuuden lausunnon antamiseen Kyläjoki-Laivajärvi ”Arctio North” -teollisuusalueen asemakaavaehdotuksesta viimeistään 26.6.2026 mennessä sähköisesti osoitteeseen kirjaamo@tornio.fi. Asiakirjat löytyvät sähköisenä Tornion kaupungin verkkosivulta osoitteesta www.tornio.fi/kaavatori

Kaavaselostuksen tietoja vuodelta 2024:

Kaava-alue sijaitsee noin viiden kilometrin etäisyydellä Tornion kaupunkikeskustan itäpuolella, Valtatien 29 (Perämerentie) pohjoispuolella. Kaava-alueen pinta-ala on noin 142 ha. Asemakaavan tavoitteena on mahdollistaa uusien toimintojen, kuten akkuteknologian ja energiateollisuuden sijoittuminen Kyläjoki-Laivajärven alueelle.

Alle kahden kilometrin etäisyydellä kaava-alueesta sijaitsee 427 asuinrakennusta ja 35 lomarakennusta. Lähin asuinrakennus sijaitsee 260 metrin etäisyydellä kaava-alueen reunasta länteen. Lähin lomarakennus sijaitsee myös kaava-alueen länsipuolella, 180 metrin etäisyydellä kaava-alueen reunasta. Alle kahden kilometrin etäisyydellä kaava-alueesta asuu 910 ihmistä. Samalla alueella on 143 työpaikkaa.

Teollisuusalueeksi kaavoitettavasta alueesta on 500 metrin etäisyys Raumon hiihto- ja kuntoradalle. Raumon luontopolku on lähimmillään 90 metrin etäisyydellä ja moottorikelkkareitti noin 230 metrin etäisyydellä kaava-alueesta. Lintutorni sijoittuu 1,4 kilometrin etäisyydelle.

Otteessa Länsi-Lapin maakuntakaavasta käy esille, että esitetty kaava-alue on merkitty työpaikka-alueeksi (TP), jossa voi olla toimisto- ja palvelutyöpaikkoja sekä ympäristöhäiriötä aiheuttamatonta teollisuutta ja varastointia. Yleiskaavassa alue on merkitty monipuolisille työpaikkatoiminnoille (P-1), jotka eivät aiheuta ympäristöhäiriötä.

Meri-Lapin ympäristöterveysvalvonta esittää huomioitavaksi seuraavaa koskien vaikutuksia ihmisten terveyteen, elinoloihin ja viihtyvyyteen:

Kaavaselostuksesta käy esille, että kaava-alueella sijaitsee kaksi 2-luokan pohjavesialuetta ja yksi kaava-alueen eteläpuolella. Pohjavesialueilla ei sijaitse vedenottoa, eikä niille ole laadittu suojelusuunnitelmaa. On kuitenkin huomioitavaa, että rakentaminen pohjavesialueen läheisyyteen ja pohjaveden muodostumisalueelle, voi aiheuttaa muutoksia pohjavesien virtauksiin, niiden määrään ja suuntiin. Pohjaveden pilaamiskielto on ehdoton. Lisäksi vaikutuksia voi aiheutua alueen ojiin ja jokiin. Aluetta ja sähkönsiirtoreittejä koskevat toimenpiteet eivät saa heikentää pohjaveden laatua ja määrää eivätkä aiheuttaa ojien ja jokien vedenlaadun heikentymistä. Ympäristöön ei saa aiheutua terveyshaittaa maaperää muokattaessa ja aluetta rakennettaessa.

Kaava-alueelle suunnitellaan TT (ympäristövaikutuksiltaan merkittävien teollisuustoimintojen alue) sekä Tkem (teollisuus- ja varastorakennusten aluetta, jolle saa sijoittaa merkittävän, vaarallisia kemikaaleja valmistavan ja varastoivan laitoksen) toimintaa. Näillä tulee olemaan merkitystä mm. alueen elinympäristön äänitasoon, näkymään, liikennemääriin ja alueen valo-olosuhteisiin. Suojaavan puuston (suojaviheralueen) säilyttäminen ja meluesteen suunnittelu ja rakentaminen asuin- ja lomarakennuksiin nähden niillä alueilla, joissa melutaso epäillään kasvavan yli valtioneuvoston päätöksen melutasojen ohjearvoista, tulisi huomioida jo tässä vaiheessa ja lisätä valmisteluaineistoon. Lisäksi tulee huomioida asumisterveysasetuksen melun toimenpiderajat sisätiloissa, erityisesti nukkumiseen tarkoitetuissa tiloissa. Alueet, joissa melurajat ylittyvät, tulisi suunnitellaan esittää meluntorjuntatoimenpiteet, mikäli kasvavat nykyisestä melutasosta.

Kaavaselostuksesta tulisi käydä esille lähialueen eläintenpito. Sijaitseeko lähialueella esimerkiksi nautatiloja, hevos- tai koiratarhoja ja laidunalueita? Mikä on kaava-alueen merkitys niihin nähden? Elokuussa 2026 lisääntyy junaliikenne Tornion ja Kemin välillä. Onko melumallinnuksessa huomioitu junaliikenteen lisääntyminen?

Rakennuksia, toimintoja ja liikennejärjestelyjä kaava-alueelle suunniteltaessa tulee ottaa huomioon riittävä suojaetäisyys asuin- ja lomarakennuksiin sekä virkistysalueisiin nähden melu-, värinä-, valo-, heijastus-, hiukkas-, pöly- ja hajuhaittojen ehkäisemiseksi, ympäristön viihtyvyyden turvaamiseksi ja mahdollisten muiden terveyshaittojen minimoimiseksi.

Terveydensuojelu:

Terveydensuojelun periaatteiden mukaisesti elinympäristöön vaikuttava toiminta on suunniteltava ja järjestettävä siten, että väestön ja yksilön terveyttä ylläpidetään ja edistetään. Terveydensuojelulain tarkoituksena on ennalta ehkäistä, vähentää ja poistaa sellaisia elinympäristössä esiintyviä tekijöitä, jotka voivat aiheuttaa terveyshaittaa (terveydensuojelulaki 763/1994, 1 ja 2 §).

Tiedoksianto:	Lausunto toimitetaan tiedoksi 26.6.2026 mennessä kirjaamo@tornio.fi, Tornion kaupunki, Tekniset palvelut / Kaavoitus ja mittaus
Esittelijä	Ympäristötarkastaja
Päätösehdotus	Meri-Lapin ympäristöterveys- ja joukkoliikennejaosto antaa edellä esitetyn lausunnon Tornion kaupungin teknisten palvelujen kaavoitus- ja mittausyksikölle huomioitavaksi.
Päätös	Hyväksyttiin.
